EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.4.2010
KOM(2010)139 slutlig

2010/0077 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställande Europeiska unionens ståndpunkt i livsmedelsbiståndskommittén vad gäller förlängningen av 1999 års konvention om livsmedelsbistånd

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. BAKGRUND

Konventionen om livsmedelsbistånd från 1999 ingicks av gemenskapen genom rådets beslut 2000/421/EG. Det avtalet gäller till den 30 juni 2010, efter det att det förlängts genom ett beslut fattat av livsmedelsbiståndskommittén vid dess hundrade möte den 5 juni 2009.

Konventionen om livsmedelsbistånd från 1999 och konventionen om spannmålshandel från 1995 utgör tillsammans 1995 års internationella spannmålsavtal. Konventionen om spannmålshandel från 1995 har förlängts till den 30 juni 2011, vilket gör att det är formellt möjligt att förlänga även konventionen om livsmedelsbistånd till den 30 juni 2011.

Konventionen om livsmedelsbistånd härstammar från 1960-talet och var ursprungligen ett instrument för att avyttra jordbruksöverskott från industriländerna till behövande utvecklingsländer på ett samordnat och godtagbart sätt. I dagsläget verkar det dock råda bred enighet mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om att konventionen i sin nuvarande form inte längre är anpassad till de krav och förfaranden som gäller för dagens livsmedelsbistånd. Man har dock skjutit på den formella omförhandlingen av livsmedelsbiståndskonventionen, framför allt för att man ska hinna ta del av resultatet av de pågående WTO-förhandlingarna (utvecklingsagendan från Doha) så att detta kan beaktas. Med tanke på att det är mycket länge sedan konventionen om livsmedelsbistånd sist omförhandlades och på att det är svårt att förutsäga när de pågående förhandlingarna kommer att vara klara beslutade medlemmarna i konventionen vid livsmedelsbiståndskommitténs hundrade möte den 5 juni 2009 att arbetet med att utforma en ny konvention kunde inledas på allvar trots att man ännu inte hade tillgång till resultatet av WTO-förhandlingarna. Den nya konventionen bör vara förenlig med WTO:s regelverk.

Eftersom den gällande livsmedelsbiståndskonventionen löper ut i juni 2010 kommer frågan om en förlängning att tas upp till formell behandling vid livsmedelsbiståndskommitténs nästa möte den 4 juni 2010. Vid livsmedelsbiståndskommitténs hundraförsta möte den 9 december 2009 i London uppgav några medlemmar (AUS, CAN, CH, Japan och Förenta staterna) att de ”i princip” var positiva till en förlängning av konventionen om livsmedelsbistånd med ytterligare ett år, dvs. till den 30 juni 2011. EU framförde dock den ståndpunkt som rådets arbetsgrupp för humanitärt bistånd och livsmedelsbistånd (Cohafa) intog vid sitt möte den 25 november 2009: ”EU kommer att verka för att det fattas beslut om livsmedelsbiståndskonventionens framtid i juni och förberedelsearbetet kan således påbörjas, dock utan att detta har någon inverkan på den formella ståndpunkten i juni 2010”. Detta innebär att en eventuell förlängning av den gällande konventionen om livsmedelsbistånd kopplas till de framsteg som görs när det gäller (om)förhandlingarna rörande ett nytt avtal.

Livsmedelsbiståndskommittén höll ett informellt möte i London den 15–16 februari 2010 för att ytterligare diskutera livsmedelsbiståndskonventionens framtid. Vid detta informella möte beslutades det att det skulle inrättas en arbetsgrupp om livsmedelsbiståndskonventionens framtid och man enades om ett utkast till riktlinjer för de fortsatta diskussionerna om de viktigaste beståndsdelarna i livsmedelsbiståndskonventionen. Arbetsgruppen kommer att börja sitt arbete den 15 mars 2010 och ska vara klar med sin rapport till den 14 maj 2010. Denna rapport ska diskuteras vid det informella mötet mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen den 2–3 juni 2010 och behandlas vid livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte den 4 juni 2010.

Livsmedelsbiståndskommittén har uppmanats att formellt godta detta genom ett skriftligt förfarande senast den 8 mars 2010. Det finns två möjliga alternativ och EU måste utarbeta en gemensam ståndpunkt för båda dessa till livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte i London den 4 juni 2010. Dessa alternativ är som följer:

(1) Det har gjorts betydande framsteg i de informella diskussionerna mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om konventionens framtid (dvs. det är rimligt att anta att förhandlingar/omförhandlingar rörande en framtida konvention kan inledas under 2010) före livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte i London den 4 juni 2010. I detta fall är det lämpligast att man förlänger livsmedelsbiståndskonventionen med ytterligare ett år. Kommissionen kommer i så fall att utfärda en rekommendation till rådet om att ge bemyndigande att inleda förhandlingar och utfärda förhandlingsdirektiv, i enlighet med förfarandet i artikel 218 i EUF-fördraget.

(2) Det har inte gjorts några nämnvärda framsteg i de informella diskussionerna om livsmedelsbiståndskonventionens framtid före livsmedelsbiståndskommitténs formella möte i London i juni 2010. I detta fall är det inte lämpligt med en förlängning med ett år av livsmedelsbiståndskonventionen och kommissionen bör i stället på EU:s och dess medlemsstaters vägnar formellt motsätta sig att livsmedelsbiståndskommittén enas om en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen, i enlighet med artikel 13 i konventionens arbetsordning.

Det är EU:s medlemsstater och Europeiska kommissionen som ska avgöra vilka framsteg som gjorts. Om livsmedelsbiståndskonventionen inte förlängs så finns den inte längre och därmed inte heller några minimiåtaganden att iaktta. Detta får ingen inverkan på Echos finansiering av humanitärt livsmedelsbistånd. Däremot skulle det sannolikt få betydande negativa konsekvenser i form av en negativ inställning hos mottagarländerna (som kan uppleva att tillhandahållandet av livsmedelsbiståndet blivit mindre förutsägbart) och hos andra medlemmar i livsmedelsbiståndskonventionen som föredrar det tidigare tillvägagångssättet, dvs. en mekanism som underlättar avyttring av livsmedel.

Europeiska unionens och dess medlemsstaters årliga åtagandena enligt livsmedelsbiståndskonventionen, dvs. att ge ett lägsta årliga belopp till livsmedelsbistånd, ska uttryckas både i ton veteekvivalent eller värdetermer. För närvarande uppgår EU:s och dess medlemsstaters åtaganden till 1 320 000 ton veteekvivalent plus 130 miljoner euro (inbegripet transport- och andra driftskostnader). När det gäller åtagandet på 1 320 000 ton veteekvivalent utgör 990 000 ton den del som Europeiska kommissionen tagit ansvar för i enlighet med ett internt EU-avtal.

- Gällande bestämmelser

Rådets beslut 2000/421/EG

Rådets beslut 2006/906/EG

Rådets beslut 2007/317/EG

Rådets beslut 2009/393/EG.

- Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden

Detta beslut är förenligt med konventionen om spannmålshandel från 1995 som gäller till och med den 30 juni 2011. Den 8 juni 2009 beslutade medlemmarna i internationella spannmålsrådet att konventionen om spannmålshandel från 1995, i princip, skulle förlängas med två år från och med den 1 juli 2009.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

Vid det mötet i rådets arbetsgrupp för humanitärt bistånd och livsmedelsbistånd (Cohafa) den 25 november 2009 intog medlemsstaterna följande ståndpunkt rörande en förlängning med ett år (dvs. till och med den 30 juni 2011) av konventionen om livsmedelsbistånd från 1999: ”EU kommer att verka för att det fattas beslut om livsmedelsbiståndskonventionens framtid i juni och förberedelsearbetet kan således påbörjas, dock utan att detta har någon inverkan på den formella ståndpunkten i juni 2010”.

Extern experthjälp

Någon extern experthjälp har inte behövts.

- **Konsekvensanalys**

Ej tillämpligt.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

- Rättslig grund

Artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- Subsidiaritetsprincipen

Förslaget avser ett område med blandad behörighet.

- Proportionalitetsprincipen

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen.

- Val av regleringsform

Föreslagen regleringsform: ett rådsbeslut.

Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga av följande skäl: Enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är denna regleringsform det enda sättet för att anta den ståndpunkt som Europeiska unionen ska inta i livsmedelsbiståndskommittén.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Livsmedelsbiståndskonventionen kan endast förlängas om konventionen om spannmålshandel från 1995 också är giltig under samma period som förlängningen avser. Bidraget till internationella spannmålsavtalets administrativa budget täcker även

livsmedelsbiståndskonventionen från 1999, dvs. en förlängning av konventionen påverkar inte unionens budget, och budgeteras under budgetpost 05 06 01 i unionens budget (internationella jordbruksavtal). Den uppskattade kostnaden för detta bidrag anges i en finansieringsöversikt, vilken bifogats rådets beslut 2009/393/EG beträffande förlängningen av konventionen om spannmålshandel från 1995. Denna kostnad kommer att uppdateras och beaktas vid förlängningen av konventionen om spannmålshandel från 1995.

En förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen från 1999 innebär även en förlängning med ett år av Europeiska unionens årliga åtaganden att tillhandahålla livsmedelsbistånd i enlighet med artikel III e i konventionen. Europeiska kommissionen har påtagit sig ansvaret för en del EU:s och dess medlemsstaters åtaganden inom ramen för livsmedelsbiståndskonventionen. En enda anmälan lämnas gemensamt med EU-medlemsstaterna och inga separata åtgärder anges. I artikel VI i livsmedelsbiståndskonventionen föreskrivs det att det får ske överföringar från ett år till ett annat om en medlems bistånd överskrider åtagandet. Denna möjlighet har dock aldrig utnyttjats.

Det är dock viktigt att uppmärksamma att Europeiska kommissionen under två rapporteringsår i följd, dvs. 2007/2008 och 2008/2009, inte varit i stånd att uppfylla sitt åtagande i ton.

SLUTSATSER

Mot denna bakgrund föreslår kommissionen att rådet fastställer följande ståndpunkt på Europeiska unionens och dess medlemsstaters vägnar och bemyndigar kommissionen att rösta enligt något av följande två alternativ:

(1) Rösta på Europeiska unionens och dess medlemsstaters vägnar, i enlighet med artikel XXV b i livsmedelsbiståndskonventionen från 1999, för en ytterligare förlängning av den konventionen med ett år, dvs. till och med den 30 juni 2011, under förutsättning att följande villkor är uppfyllt: det har gjorts betydande framsteg i de informella diskussionerna mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om konventionens framtid (dvs. det är rimligt att anta att förhandlingar/omförhandlingar rörande en framtida konvention kan inledas under 2010) före livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte i London den 4 juni 2010.

(2) Formellt motsätta sig på EU:s och dess medlemsstaters vägnar att livsmedelsbiståndskommittén enas om en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen, i enlighet med artikel 13 i konventionens arbetsordning, om det villkor som anges i a ovan inte är uppfyllt.

2010/0077 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställande Europeiska unionens ståndpunkt i livsmedelsbiståndskommittén vad gäller förlängningen av 1999 års konvention om livsmedelsbistånd

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) 1999 års konvention om livsmedelsbistånd (nedan kallad *konventionen*) ingicks av gemenskapen genom rådets beslut 2000/421/EG[1] och har förlängts genom livsmedelsbiståndskommitténs beslut från juni 2003, juni 2005, juni 2007, juni 2008 och juni 2009 så att den gäller till och med den 30 juni 2010.

(2) Konvention om spannmålshandel från 1995 gäller till och med den 30 juni 2011.

(3) Eftersom den gällande livsmedelsbiståndskonventionen löper ut i juni 2010 kommer frågan om en förlängning att tas upp till formell behandling vid livsmedelsbiståndskommitténs etthundraandra möte den 4 juni 2010.

(4) Vid kommitténs etthundraförsta möte i London den 9 december 2009 uppgav en del medlemmar i livsmedelsbiståndskonventionen (AUS, CAN, CH, Japan och Förenta staterna) att de var positiva till en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen med ytterligare ett år, dvs. till och med den 30 juni 2011. Europeiska unionen intog följande ståndpunkt: ”EU kommer att verka för att det fattas beslut om livsmedelsbiståndskonventionens framtid i juni och förberedelsearbetet kan således påbörjas, dock utan att detta har någon inverkan på den formella ståndpunkten i juni 2010”.

(5) Det finns två möjliga alternativ och EU måste utarbeta en gemensam ståndpunkt för båda dessa till livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte i London den 4 juni 2010. Dessa alternativ är som följer:

   (a) Det har gjorts betydande framsteg i de informella diskussionerna mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om dennas framtid (dvs. det är rimligt att anta att förhandlingar/omförhandlingar rörande en framtida konvention kan inledas under 2010) före livsmedelsbiståndskommitténs

[1] EGT L 163, 4.7.2000, s. 37.

hundraandra möte i London den 4 juni 2010. I detta fall är det lämpligast att man förlänger livsmedelsbiståndskonventionen med ytterligare ett år. Kommissionen inleder i så fall det förfarande som anges i artikel 218 i EUF-fördraget och utfärdar en rekommendation till rådet om att ge bemyndigande att inleda förhandlingar och utfärda förhandlingsdirektiv.

(b) Det har inte gjorts några framsteg i de informella diskussionerna mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om dennas framtid före livsmedelsbiståndskommitténs formella möte i London i juni 2010. I detta fall är det inte lämpligt med en förlängning med ett år av livsmedelsbiståndskonventionen och kommissionen bör i stället på EU:s och dess medlemsstaters vägnar formellt motsätta sig att livsmedelsbiståndskommittén enas om en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen.

(6) Kommissionen bör därför i egenskap av Europeiska unionens företrädare i livsmedelsbiståndskommittén genom ett rådsbeslut bemyndigas att antingen rösta för en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen med ett år, dvs. till och med den 30 juni 2011, under förutsättning att villkoret för detta är uppfyllt, eller motsätta sig att livsmedelsbiståndskommittén enas om en förlängning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska unionen ska i livsmedelsbiståndskommittén inta ståndpunkten att 1999 års konvention om livsmedelsbistånd ska förlängas med ett år, dvs. till och med den 30 juni 2011, under förutsättning att det har gjorts betydande framsteg i de informella diskussionerna mellan medlemmarna i livsmedelsbiståndskonventionen om dennas framtid (dvs. det är rimligt att anta att förhandlingar/omförhandlingar rörande en framtida konvention kan inledas under 2010) före livsmedelsbiståndskommitténs hundraandra möte i London den 4 juni 2010.

Om detta villkor inte är uppfyllt ska Europeiska unionens ståndpunkt i stället vara att formellt motsätta sig att livsmedelsbiståndskommittén enas om en förlängning av livsmedelsbiståndskonventionen, i enlighet med artikel 13 i livsmedelsbiståndskonventionens arbetsordning.

Artikel 2

Kommissionen bemyndigas härmed att uttrycka denna ståndpunkt i livsmedelsbiståndskommittén.

Utfärdat i Bryssel den …

På rådets vägnar
Ordförande